

Igitabo cya Daniyeli – Nimeru Ijana na Mirongo Cyenda n’Itanu

*Inzira iganisha ku Mategeko yo Ku Cyumweru: Uruhare rwa Trump
n’Isohozwa ry’Ubuhanuzi muri Daniyeli 11*

Jeff Pippenger
2024-04-25

Amateka ahishwe y’umurongo wa mirongo ine arimo urutonde rw’abaperezida batandatu, uhereye mu gihe cy’imperuka mu 1989 kugeza mu 2020, ubwo Biden, perezida wa karindwi, yibaga ubuperezida. Umwaka wa 2020 uranga itangiriro ry’amateka ahishwe, kuva icyo gihe kugeza kuri “Alexandre le Grand”, ahagarariye igihe ubwami bwa karindwi bw’ubuhanuzi bwa Bibiliya bushyirwaho ku itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza vuba. Abo bami cumi bahita bemera guha ubwami bwabo bwa karindwi ubwami bwa munani, ari bwo bukomoka kuri bwa karindwi—ububasha bwa gipapa. Ayo mateka ahishwe atangirana na perezida wa karindwi akarangirana n’ubwami bwa karindwi.

Iyo amateka agaragaza ko hagati ya Xerxes, uhagarariye umwami w’umutunzi uzamura u Bugiriki, na Alexander Mukuru, habayeho abami umunani b’Abaperesi, dusanga ko amateka ahishwe ari hagati y’iherezo ry’umurongo wa kabiri n’umurongo wa gatatu ahagarariye ishusho y’inyamaswa mu gihe cy’igeragezwa, binyuze ku mubare umunani. Ishusho y’inyamaswa muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika iba imaze gushyirwaho rwose igihe itegeko ryo ku cyumweru rishyizwe mu bikorwa, kandi icyo gihe ni ho ubwami bwa karindwi hanyuma n’ubwa munani bugera. Abami umunani b’Abaperesi barangirira kuri Alexander Mukuru, bityo umubare umunani ukaba ari wo uranga igihe cy’igeragezwa cy’ishusho y’inyamaswa gisozwa n’itegeko ryo ku cyumweru.

Umurongo wa cumi kugeza ku wa cumi na gatanu utumenyeshya ko igihe cy’igeragezwa cy’ishusho y’inyamaswa cyari ikimenyetso cya gatatu mu bimenyetso bitatu by’inzi byagereranyijwe n’amateka y’Abamakabeyo, kandi ko ikimenyetso cya gatatu cyari igihe cyatangiriyemo mu wa 161 Mbere ya Kristo kikageza mu wa 158 Mbere ya Kristo. Icyo gihe cyakurikiye ikimenyetso cya mbere cyo mu wa 167 Mbere ya Kristo, cyagaragaje itangira ry’Imyivumbagatanyo y’Abamakabeyo i Modein, umujyi izina ryawo risobanura “kwiagaragamba.” Umwaka wa 164 Mbere ya Kristo wakurikiye uko kwiagaragamba kw’i Modein, kandi ugaragaza ukwiyegurira kwa kabiri k’urusengeru rwa kabiri. Umwaka wa 164 Mbere ya Kristo ugaragaza irahira rya kabiri rya Donald Trump nka perezida wa munani uhereye kuri Reagan mu 1989, akaba ari uwo muri ba barindwi. Irahira rye ryo ku wa 20 Mutarama 2025 ryagereranyijwe na 164 Mbere ya Kristo, hamwe n’umuhango wo kongera kwiyegurira, watumye habaho igitangaza cya satani gikubiyemo ibyerekezo bibiri by’uko uwa munani ari uwo muri ba barindwi.

Nuko abami umunani b’u Buperesi bagereranya amateka y’ishyirahamwe ry’Abayuda n’i Roma kuva mu wa 161 mbere ya Kristo kugeza mu wa 158 mbere ya Kristo, kandi muri ubwo buryo bagatanga umugabo wa kabiri ku gihe cy’igeragezwa cy’ishusho y’inyamaswa gikurikira irahira

rya Trump mu 2025. Umurongo wa kabiri ukomeza ugana ku matora yibwe yo mu 2020, aho urangirira kugeza ubwo ubuhamya bw'amateka y'abami umunani b'u Buperesi bushyizwe mu bikorwa, kandi bukabona ishyingirwa mu bikorwa ryabwo nyuma y'irahira rya kabiri rya Trump. Iyo abami umunani b'u Buperesi bashyizwe ku mateka ari hagati y'umurongo wa kabiri n'uwa gatatu, haracyari igihe gihishwe kuva ku irahira rya Biden kugeza ku irahira rya kabiri rya Trump.

Iyo mateka yahishwe avugwa mu Byahishuwe igice cya cumi na kimwe, aho ya nyamaswa y'ubuhakanyi yica abahamya babiri mu mwaka wa 2020. Hanyuma, nyuma y'iminsi itatu n'igice y'ikigereranyo, Mikayeli aramanuka kugira ngo azure abo bahamya babiri. Trump "wazutse" yatangiye kwiyamamariza ku nshuro ya gatatu umwanya wa Perezida ku wa 15 Ugushyirwa 2022, kandi "ijwi rirangurura mu butayu" ryazutse ritangira guhamagara abo ibihumbi ijana na mirongo ine na bine mu mpera za Nyakanga 2023.

Imirongo ya cumi, iya cumi n'umwe, n'iya cumi n'ebiyiri yo muri Daniyeli igice cya cumi na kimwe igaragaza intambara yo muri Ukraine yatangiye mu mwaka wa 2014, kandi izarangira Uburusiya buneshyeje, hanyuma hakurikiraho isenyuka ry'ihuriro ry'Uburusiya ririhobye, nk'uko byashushanyijwe no guseniyuka kw'Ubumwe bw'Abasoviyeti mu mwaka wa 1989.

Umurongo wa cumi na gatatu kugeza ku wa cumi na gatanu werekana imirongo itatu y'ubuhanuzi. Umurongo w'ugukira kw'ubupapa utangira igihe maraya w'i Tiro avuye aho yari yihishe ugereranywa n'umurongo wa cumi na kane, kandi isohozwa ryawo mu mateka ni mu mwaka wa 200 mbere ya Kristo, igihe Roma ya gipagani yinjiraga mu mateka y'ubuhanuzi nk'abambuzi b'ubwoko bwawe, birema hejuru, ariko bakagwa.

Muri icyo mirongo itatu y'iyi nyandiko, umurongo w'ubuhanuzi w'Uburepubulikani bwagomeye ukwizera ugaragazwa n'amateka ya Antiochus III, ushushanywa uruhare rwa Trump nk'umukuru wa munani, ni ukuvuga umwe muri ba barindwi. Iyo mirongo kandi igaragaza umurongo w'ubuhanuzi w'Ubuporotesitanti bwagomeye ukwizera nk'uko ugereranywa n'amateka y'Abamakabayo.

Umurongo w'ubuhanuzi w'ihemba nyakuri ry'Abaporotesitanti watangiye nk'umuryango wa Filadelifiya w'Abamilerite, kandi urangira nk'umuryango wa Filadelifiya w'abihumbi ijana na mirongo ine na bine, na wo ugomba gushyirwa no hejuru y'amateka ahishwe y'umurongo wa mirongo ine. Inkuba ndwi zo mu Byahishuwe igice cya cumi ni ikimenyetso cy'umuryango wa Filadelifiya w'Abamilerite kimwe n'abihumbi ijana na mirongo ine na bine. Gushyirwaho ikimenyetso cyo gufunga ubuhanuzi, no gufungurwa kw'ubuhanuzi, bikorwa na Kristo, kandi icyo abikoze, yigaragaza nk'Intare yo mu muryango wa Yuda. Mu gice cya cumi, marayika Sister White avuye ko ari "nta wundi utari Yesu Kristo ubwe" "yaranguruye ijwi riranga, nk'icyo intare itontomye: kandi amaze kurangurura, inkuba ndwi zivuye amajwi yazo."

Kristo, nk'Intare yo mu muryango wa Yuda, yashyize ya nkuba ndwi mu mateka y'ubuhanuzi ahagana mu mwaka wa 100, kandi ahita ayifunganya ikimenyetso, kuko "igihe ya nkuba ndwi yari imaze kuvuye amajwi yayo," Yohana "yari agiye kwandika: maze" "yumva ijwi rivuye mu ijuru rivuga riti," "funga ikimenyetso ibyo ya nkuba ndwi yavuye, kandi ntubyangirike."

Amateka yahishwe y'umurongo wa mirongo ine ubu arimo arahishurwa n'Intare yo mu muryango wa Yuda, kandi muri ayo mateka umurongo w'ihembe nyakuri ry'Abaporotesitanti uhagarariwe n'inkuba ndwi. Igihe ijwi rirangurura mu butayu ryatangiraga gutaka muri Nyakanga 2023, Intare yo mu muryango wa Yuda yahishuye irindi hishurirwa ry'icyo "Inkuba Ndwi" zigereranya.

Inkuba zirindwi zigereranya amateka atangira ku wa 18 Nyakanga 2020, igihe umugendo w'abihumbi ijana na mirongo ine na bane wishwe mu mihanda, ukageza ku itegeko ryo ku cyumweru rigiye kuza vuba. Umurongo w'inkuba zirindwi ugaragaza "ibibaho," bibera muri ayo mateka. Ugucika intege kwa mbere gukurikirwa n'ubutumwa bw'Induru yo mu Gicuku, na bwo bugakurikirwa n'itegeko ryo ku cyumweru. Igihe Mushiki wacu White yagaragazaga inkuba zirindwi, yaba nk'amateka y'abamarayika ba mbere n'uwa kabiri, cyangwa nk'ibibaho bizaza, muri ibyo bishushanyo byombi yagaragaje ko zigereranya "ibibaho".

Ubutumwa bw'Ijwi ryo mu Gicuku bushobora kumvikana nk'ikintu kitari "ikintu cyabaye", ariko mu mateka y'Abamilerite, inama y'inkambi ya Exeter yo ku wa 12 kugeza ku wa 17 Kanama 1844 yari "ikintu cyabaye", ifite ibisobanuro byinshi biyiherekeje bifitanye isano na cyo. Nyamara kandi, ukuza k'Ubutumwa bw'Ijwi ryo mu Gicuku muri iyo nama y'inkambi na ko kwari ugusohora k'umugani w'inkumi icumi wo muri Matayo makumyabiri na gatanu. "Ikintu cyabaye" cy'inama y'inkambi ya Exeter cyari ugusohora kw'inkuba ndwi, ariko umugani w'inkumi icumi ntuvuga ibyo bintu byabaye, uvuga "inararibonye" y'izo nkumi,

"Umugani w'inkumi icumi wo muri Matayo 25 na wo ugaragaza ubunararibonye bw'ubwoko bw'Abadiventisiti." Intambara Ikomeye, 393.

Nk'uko inkuba ndwi zigaragaza amateka abangikanye y'umurimo w'abamarayika ba mbere n'uwa gatatu, ni ko n'umugani w'abakobwa cumi b'isugi na wo ugaragaza ayo mateka yombi abangikanye.

"Nkunze kenshi nshyirwa imbere y'umugani w'abakobwa cumi b'inkumi, batanu muri bo bari abanyabwenge, na batanu ari abapfapfa. Uyu mugani warasohoye kandi uzasohora mu buryo nyabwo uko wakabaye, kuko ufite uko ukoresheya by'umwihariko muri iki gihe, kandi, nk'ubutumwa bw'umumarayika wa gatatu, warasohoye kandi uzakomeza kuba ukuri kw'iki gihe kugeza ku mperuka y'ibihe." Review and Herald, 19 Kanama 1890.

Ikimenyetso cy'inkuba ndwi gihagarariye "ibibera" byo mu mateka abangikanye, kandi abakobwa cumi b'isugi bahagarariye "uburambe" bw'abakobwa b'isugi b'abanyabwenge n'abapfu bo muri ayo mateka yombi abangikanye. Uburambe bw'Abamilerite, kugeza mu 1856, bwari uburambe bwa Filadelifiya, kandi uburambe bw'umutwe w'abihumbi ijana na mirongo ine na bine bwari uburambe bwa Lawodikiya, kugeza nyuma gato ya Nyakanga 2023. Muri ayo mateka yombi, abakobwa b'isugi b'abanyabwenge n'abapfu bazagaragazwa igihe ubutumwa bw'Induru ya Saa Sita buzaba bugeze, kuko ari bwo bizabonwa abari bafite amavuta yo kwitegura.

"Imimerere y'itorero igereranywa n'abakobwa b'inkumi b'abapfu, na yo ivugwaho ko ari imimerere y'i Lawodikiya." Review and Herald, 19 Kanama 1890.

Abanga kurya ubutumwa buri mu kuboko kwa Mikayeli, umumarayika mukuru wamanutse mu mpera za Nyakanga 2023, bazaguma mu mimerere ya Lawodikiya; kandi abafata agatabo gato bakakarya bazava mu mimerere ya Lawodikiya binjire mu mimerere ya Filadelifiya. Imimerere ya Lawodikiya ishushanya abantu, cyangwa umuntu, Kristo ari hanze yabo ariko ashaka kwinjira; naho imimerere ya Filadelifiya igashushanywa nk'uguhuza Ubumana n'ubumuntu. Inkuba ndwi zigaragaza "ibyabaye" by'umurongo w'ihembe nyakuri ry'Abaporotesitanti, ushyirwa mu mateka ahishwe y'umurongo wa mirongo ine, utangirira ku wa 18 Nyakanga 2020 ukarangira ku itegeko ryo ku cyumweru.

Umugani w'abakobwa cumi b'isugi ugaragaza "ubunararibonye" bw'abahamagarirwa kuba mu bantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine muri cya gihe nyir'izina. "Ibyabaye" biranga amateka y'abo bantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine uherye ku wa 18 Nyakanga 2020 kugeza ku itegeko ryo ku cyumweru, n'"ubunararibonye" bw'ayo matsinda yombi muri ayo mateka, biherekezwa no kugaragazwa k'umurimo wari warashyizweho kandi ugikomeje gushyirwaho muri ayo mateka yombi ajya abangikanye. Uwo murimo ushushanywa n'abamarayika bo mu Byahishuwe cumi na bine, kandi umurimo w'Abamilerite washushanywaga n'umumarayika wa mbere n'uwa kabiri, naho umurimo w'abo bantu ibihumbi ijana na mirongo ine na bine ushushanywa n'umumarayika wa gatatu.

"Nagize amahirwe y'igicro cyinshi yo kugira ubunararibonye. Nagize ubunararibonye mu butumwa bw'umumarayika wa mbere, uwa kabiri, n'uwa gatatu. Abamarayika bashushanywa baguruka hagati mu kirere, babwira isi ubutumwa bwo kuburira, kandi bufite icyo buvuze ku buryo butaziguye ku bantu babaho mu minsi ya nyuma y'amateka y'iyi si. Nta wumva ijwi ry'abo bamarayika, kuko ari ikimenyetso gishushanya ubwoko bw'Imana bukorana mu bwumvikane n'ijuru ryose. Abagabo n'abagore, bamurikiwe na Mwuka w'Imana kandi bejewe n'ukuri, batangaza ubwo butumwa butatu mu buryo bwabwo bukurikirana." Life Sketches, 429.

Umurimo abantu b'Imana bo mu minsi y'imperuka bahawe ku wa 11 Nzeri 2001, mu itangiriro ry'igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso, wongere guhabwa abantu b'Imana bo mu minsi y'imperuka ku iherezo ry'igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso, igihe Mikayeli yamanukaga muri Nyakanga 2023.

"Yohana yabonye 'Undi mumarayika amanuka ava mu ijuru, afite ubutware bukomeye; kandi isi yose imurikirwa n'ubwiza bwe.' Ibyahishuwe 18:1. Uwo murimo ni ijwi ry'ubwoko bw'Imana butangaza ubutumwa bw'umuburo ku isi." The 1888 Materials, 926.

Nk'uko bimeze ku "byabaye" bishushanyijwe n'inkuba ndwi, no ku "inararibonye" ishushanyijwe n'inkumi icumi, umurimo w'abamarayika batatu ugereranya amateka abiri agenda abangikanye.

"Imana yahaye ubutumwa bwo mu Ibyahishuwe 14 umwanya wabwo mu murongo w'ubuhanuzi, kandi umurimo wabwo ntugomba guhagarara kugeza ku iherezo ry'amateka y'iyi si. Ubutumwa bw'umumarayika wa mbere n'ubw'uwa kabiri buracyari ukuri kw'iki gihe, kandi bugomba kugendana bubangikanye n'ubu bukurikiraho. Umumarayika wa gatatu atangaza umuburo we mu ijwi rirenga. 'Nyuma y'ibyo,' ni ko Yohana yavuze, 'nabonye undi

mumarayika amanuka ava mu ijuru, afite imbaraga nyinshi, kandi isi imurikirwa n'ubwiza bwe.' Muri uko kumurikirwa, umucyo w'ubutumwa uko ari butatu wiyunganyamo." The 1888 Materials, 804.

Mu mirongo ya cumi na itatu kugeza ku ya cumi na gatanu yo muri Daniyeli 11, umurimo wa gihanuzi w'umurongo w'Abaporotesitanti bayobye (Abamakabayo), uburipublikani buyobye (Antiyokusi wa III), n'indaya y'i Tiro (abambuzi b'ubwoko bwawe) uramenyekana. Muri ayo mateka nyene, imirongo ya gihanuzi y'ihembe ry'Abaporotesitanti b'ukuri ry'abihumbi ijana na mirongo ine na bane igaragaza umurimo wabo, "ubunararibonye" bwabo, n'"ibyabaye" bibera mu bwoko bw'Imana bwo mu minsi y'imperuka. Umurongo w'ihembe ry'Abaporotesitanti b'ukuri ugereranywa n'inkuba ndwi, ari bwo buhanuzi bwonyine mu gitabo cy'Ibyahishuwe bwerekanwa ko bwashyizweho ikimenyetso. Mbere gato yuko igihe cy'imbabazi kirangira, itegeko rituruka ku Ntare yo mu muryango wa Yuda, ari na Yo yashyize ikimenyetso ku buhanuzi bw'inkuba ndwi, rivuga ko ubuhanuzi bw'iki gitabo bukurwaho ikimenyetso.

Gukurwaho ibimenyetso birindwi by'inkuba ku iherezo ry'igihe cyo gushyiraho ikimenyetso ku bihumbi ijana na mirongo ine na bine, kwari kwaragaragajwe mbere n'ugukurwaho ibimenyetso birindwi by'inkuba mu itangiriro ry'igihe cyo gushyiraho ikimenyetso, bigomba gushyirwa mu bikorwa (umurongo ku wundi murongo) kuri cya gice cy'igitabo cya Daniyeli cyerekeye iminsi y'imperuka, kandi icyo gice ni amateka ahishwe yo mu murongo wa mirongo ine. Igihe uko gukurwaho ibimenyetso kuzaba kuzuye rwose, nk'uko bigaragazwa no gufungura ikimenyetso cya karindwi, Imana izasuka umuriro wa Mwuka Wera wayo ku bihumbi ijana na mirongo ine na bine, nk'uko yabigenje ku bigishwa kuri Pentekote. Pentekote ihura n'itegeko ryo ku cyumweru riri hafi kuza.

"Ntegereje n'icyifuzo gikomeye igihe ibintu byabaye ku muni wa Pentekote bizongera kuba, bifite imbaraga ziruta cyane izo byagaragaje icyo gihe. Yohana aravuga ati: 'Mbona marayika wundi amanuka ava mu ijuru, afite ubutware bukomeye; isi imurikirwa n'ubwiza bwe.' Hanyuma, nk'uko byari mu gihe cya Pentekote, abantu bazumva ukuri bababwirwa, umuntu wese mu rurimi rwe bwite.

Imana ishobora guhumekera ubugingo bushya muri buri mutima wifuzwa by'ukuri kuyikorera, kandi ishobora gukora ku minwa ikoresheje ikara ryaka rikuwe ku gicaniro, ikayihindura iyivugisha neza mu kuyisingiza. Amajwi ibihumbi n'ibihumbi azuzwamo imbaraga zo kwamamaza ukuri gutangaje kw'Ijambo ry'Imana. Ururimi rutsukiranya ruzabohorwa, kandi abanyanteye nke bazahabwa imbaraga zo guhamya ukuri bashize amanga. Uwitwaga afashe ubwoko Bwe kweza urusengeru rw'umutima bakuremo ikizinga cyose, no gukomeza kugirana na We isano ya bugufi cyane, kugira ngo bazabashe kugira umugabane ku mvura y'itumba igihe izaba isutswe." Review and Herald, July 20, 1886.

Intangiriro y'igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso iragaragaza iherezo ry'igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso. Mu ntangiriro, imvura y'itumba rya nyuma yasutswe ku rugero, naho ku iherezo igasukwa itagira urugero. Marayika wamanutse ku wa 11 Nzeri 2001 ni we marayika umwe wamanutse mu mpera za Nyakanga 2023. Amateka ya Pentekote yatangiye ku izuka rya Kristo, kandi iherezo ry'isohozwa ritunganye rya Pentekote riri ku izuka ry'abihumbi ijana na mirongo ine

na bane.

“Igikorwa Kristo yakoze cyo guhumekera ku bigishwa be Umwuka Wera, no kubaha amahoro ye, cyari nk’udutonyanga duke tubanziriza imvura nyinshi yagombaga gutangwa ku minsi wa Pentekote.” Spirit of Prophecy, volume 3, 243.

Kristo yahumekeye ku bigishwa Be nyuma yo kuzuka Kwe, akimara kuzamukira kwa Se. Amaze kumanuka avuye kubonana na Se, yabonekeye abigishwa Be maze abahumekeraho “ibitonyanga bike” byabanjirije “imvura nyinshi ya Pentekote.” Ibyo bitonyanga bike bigereranya itangira ry’igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso, kandi iyo mvura nyinshi igereranya iherezo ryacyo. Intangiriro y’igihe cyo gushyirwaho ikimenyetso isubirwamo ku iherezo, kandi nk’uko Kristo yahumekeye ku bigishwa Be mu ntangiriro y’igihe cya Pentekote, ni ko yahumekeye ku bantu Be bo mu minsi y’imperuka ku iherezo ry’icyo gihe.

“Ayo magufa yumye akwiriye guhumekwaho n’Umwuka Wera w’Imana, kugira ngo abashe kujya mu gikorwa, nk’aho yaba azuwe mu bapfuye.” Bible Training School, 1 Ukuboza 1903.

Urupfu rw’abahamya babiri rukubiyemo n’ukuri yuko abamamaje ubutumwa bw’ibinyoma bwa Nashville n’ubwa 18 Nyakanga 2020, babikoze ari Abalayodikiya. Izuka ry’amagufa yumye y’abapfuye rihagarariye kwimuka bava mu mimerere ya Layodikiya, ari yo mimerere y’urupfu, bajya mu mimerere ya Filadelifiya, ari yo bugingo. Umwuka utuma habaho iryo zuka n’iyo nzibacyuho ni ubutumwa bw’ubuhanuzi.

“Ni izihe mbaraga tugomba guhabwa n’Imana kugira ngo imitima ikonje, ifite gusa idini rishingiye ku mategeko, ibone ibyiza birushaho byabateguriwe—Kristo no gukiranuka kwe! Ubutumwa butanga ubugingo bwari bukenewe kugira ngo buhe ubugingo ayo magufa yumye.” Manuscript Releases, volume 12, 205.

Igihe kiri hagati y’umuzuko wa Kristo cyagabanyijwemo ibihe bibiri: icya mbere cyari iminsi mirongo ine, nyuma yaho arazamuka, hagakurikiraho iminsi icumi ibanziriza Pentekote. Umubare mirongo ine ni ikimenyetso cy’ubutayu, nk’uko bimeze no ku minsi itatu n’igice cyangwa ku myaka igihumbi na magana abiri na mirongo itandatu, cyangwa ku minsi igihumbi na magana abiri na mirongo itandatu.

Igihe Mikayeli yamanukaga muri Nyakanga 2023, ya minsi itatu n’igice y’urupfu mu mihanda yarangiye, ubwo Kristo yatangiraga umurimo wo guhuza Ubumana Bwe n’ubumuntu hagati y’abo ibihumbi ijana na mirongo ine na bine. Uwo murimo washushanywaga n’iminsi icumi yabanje Pentekote, aho icyaha cyashyirwagaho iherezo kandi ubumwe hagati y’abavandimwe bugashyirwaho. Icumi gihagarariye inzira yo kugeragezwa, kandi iyo nzira yo kugeragezwa yarangiye kuri Pentekote, ihagarariye itegeko ryo ku Cyumweru.

Muri ayo mateka nyirizina avugwa mu murongo wa mirongo ine, aho abami umunani b’Abaperesi n’amateka y’ishyirahamwe hagati y’Abayuda n’Abaroma bigereranya uburyo bwo kugerageza ishusho ya ya nyamaswa, ni na bwo uburyo bwo kugerageza abageni b’inkumi bushushanywa mu minsi icumi ibanziriza Pentekote. Muri ayo mateka, amahembe y’ubuhakanyi y’Abaporotesitanti n’aya Repubulikanisime ahurira hamwe kugira ngo areme ishusho ya ya nyamaswa, mu gihe

ihembe nyakuri ry'Abaporotesitanti rihuza ubumuntu bwabo n'Ubumana bwa Kristo, bityo rikarema ishusho ya Kristo mu nzira itandukanya ibyiciro bibiri by'abaramya.

Ibyabayeho by'amateka bigereranywa n'inkuba ndwi byahishuwe mu mateka agereranywa n'imirongo ya cumi na gatatu kugeza kuri cumi na gatanu yo muri Daniyeli cumi na rimwe, kandi hamwe bihuzwa n'amateka yahishwe yo mu murongo wa mirongo ine, asoza ku itegeko ryo ku Cyumweru rigiye kuza vuba, aho igihe cy'igeragezwa ku barinda Isabato kirangirira.

“Nanone kandi, iyi migani yigisha ko nyuma y'urubanza hatazabaho igihe cy'igeragezwa. Iyo umurimo w'ubutumwa bwiza urangiye, hahita hakurikiraho gutandukanywa kw'abakiranutsi n'ababi, kandi iherezo rya buri tsinda rikaba rishyizweho iteka ryose.” Christ's Object Lessons, 123.

Gutandukanya abanyabwenge n'abapfapfa, Abanyalawodikiya n'Abanyafiladelifiya cyangwa ingano n'urukungu, bikorwa n'abamarayika.

“Byombi urukungu n'ingano bikurane hamwe kugeza igihe cy'isarura. Hanyuma abamarayika ni bo bakora umurimo wo gutandukanya.” Selected Messages, igitabo cya 2, 69.

Ubutumwa bukurwaho ikimenyetso mbere gato y'uko igihe cy'imbabazi gifungwa bugaragaza umurimo w'ubwoko bw'Imana, nk'uko bugereranywa n'abamarayika. Ubutumwa bukubiye muri izi nyandiko ubu burimo gutangazwa hirya no hino ku isi mu ndimi (indimi z'amahanga) zirenga mirongo itandatu. Ibi ubu birimo gukorwa mbere gato y'uko igihe cy'imbabazi gifungwa, kandi ni umurimo w'ubwoko bw'Imana bwo mu minsi ya nyuma kugeza ubu butumwa ku bandi.

Ubutumwa bugaragaza ibyabaye bigereranywa n'inkuba ndwi, kandi umurimo wo gusobanukirwa no kugeza ubu butumwa ku bandi ubyara ubunararibonye bw'abakobwa b'isugi b'abanyabwenge.

Tuzakomeza iki cyigisho mu ngingo ikurikira.

“Mu iyerekwa ryo nijoro, nasabwe n'igishushanyo gikomeye cyane. Nabonye umupira munini cyane w'umuriro ugwa hagati mu mazu meza cyane, maze uhita uyasenya ako kanya. Numvise umuntu avuga ati: 'Twari tuzi ko imanza z'Imana zari zigiye kuza ku isi, ariko ntitwari tuzi ko zari kuza vuba bene aka kageni.' Abandi, bavuga n'amajwi yuzuye umubabaro mwinshi, baravuze bati: 'Mwabaga mubizi! None se kuki mutatubwiye? Twebwe ntitwari tubizi.' Impande zose numvaga amagambo nk'ayo yo gushinja avugwa.”

Mu mubabaro bukomeye narakangutse. Nongeye gusinzira, maze mbona ndi mu iteraniriro rinini. Umuntu ufite ubutware yavuganiraga abari aho, imbere yabo hakaba harambuye ikarita y'isi. Yaravuze ati iyo karita yagereranyaga uruzabibu rw'Imana, rukwiriye guhingwa. Uwo ari we wese wamurikirwaga n'umucyo uva mu ijuru, yagombaga kugaragariza uwo mucyo abandi. Amatabaza yagombaga gucanirwa ahantu henshi, kandi ayo matabaza akazacanirwaho andi matabaza.

Ayo magambo yongeye kuvugwa ngo: “Muri umunyu w'isi; ariko niba umunyu waratakaje uburyohe bwawo, uzongera guhinduzwa umunyu n'iki? Nta cyo uba ukimaze uherye ubwo, keretse kujugunywa hanze no kuribatanwa n'abantu. Muri umucyo w'isi. Umudugudu wubatse ku musozi ntushobora guhishwa. Kandi nta bantu bacana itabaza ngo barishyire muni

y'igiseke, ahubwo barishyira ku gitereko cyaryo; rikamurikira abari mu nzu bose. Uko niko umucyo wanyu ukwiriye kurabagiranira imbere y'abantu, kugira ngo babone imirimo yanyu myiza, bahimbaze So wo mu ijuru.” Matayo 5:13–16.

“Nabonye imirasire y'umucyo ituruka mu mijyi no mu byaro, no mu mpinga no mu bibaya byo ku isi. Ijambo ry'Imana ryarubahirizwaga, kandi ingaruka zabyo ni uko hari urwibutso rwe muri buri mujyi no muri buri cyaro. Ukuri kwayo kwamamajwe mu isi yose.”

“Hanyuma iyo karita yakuweho, maze indi ishyirwa mu mwanya wayo. Kuri yo, umucyo warasakazaga uturutse gusa ahantu hake. Ahasigaye hose ku isi hari mu mwijima, usibye ibitotsi by'umucyo aha n'aha. Umwigisha wacu aravuga ati: ‘Uyu mwijima ni ingaruka y'uko abantu bakurikiye inzira yabo bwite. Bakomeje gukunda kamere yo gukora ibibi barazwe n'iyo bihinguriyemo. Gushidikanya no kunenga no kurega babigize umurimo mukuru w'ubuzima bwabo. Imitima yabo ntitunganiye imbere y'Imana. Umucyo wabo bawuhishe muni y'igiseke.’”

“Iyo buri musirikare wa Kristo aza kuba yarakoze inshingano ze, iyo buri murinzi ku nkike za Siyoni aza kuba yaravugije impanda mu buryo busobanutse, isi iba yarumvise kera ubutumwa bw'umuburo. Ariko umurimo uri inyuma ho imyaka myinshi. Mu gihe abantu basinziriye, Satani yaduciye imbere aturusha amayeri.” Testimonies, volume 9, 28, 29.